

FEHÉRVÁRI NAPILAP

Egyes árak		Videza	
Helyben		Helyben	
hón	1-90 K	hón	
évre	4-30 K	évre	
évre	9 K	évre	
évre	18 K	évre	

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székesfehérvár, I. sz. utca 10. sz. h. sz.
Telefonszámok:
Szerkesztőség } 2-68.
Kiadóhivatal }
Nyomda: 2-66.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Figyelő!

A tél itt van, a nyakunkon ül. A hideg befészkelte magát a legelrejtettebb zugba. A módosak lakásukból, fényes irodájukból kikergetik a telet a meleggel, künn a szemébe vigyorognak a hidegnek, sárnak, hónak, mert jó belézés lábbelijük, vastag bundájuk védi meg testüket kívülről, a jó, bőséges táplálék meg belülről a hideg ellen.

A szegénység azonban erőteljes, gyenge és így nem bír megbirkózni a tél hidegével. Lakása fűtellen, mert nincs miért és nincs mivel; cipője rongyos, csak éppen hogy betakarja a lábát; ruházata pedig a nyomorúságot ordítja.

Mi még a tél idején szóváltottuk azt, hogy ruhát kell adni a népnek, még pedig egyszerű, radikális módon. A ruhásüzletek rakatárai tele vannak kész ruhákkal, a kirakatokban mesés áru ruhák díszelnek, a kirakatokon kívül azonban a százezerszámra menő szegénység teste rongyokkal van úgy, ahogy befedve, Budapest utcáján majdnem mezítláb hordják a havat rongyos, éhező napszámcsok.

De itt vannak a társadalom legmostohább páriái, a tisztviselők és nyomorgó családjaik. Még gondolni sem lehet arra, hogy ma egy család a legszükségesebben beruházkodjék. Erre kevés a tisztviselőnek egész évi fizetése. De még enni is kell, te nem kell, hanem muszáj. Mit csinálnak hát? Szégyenletes rongyossággal tengetnek és elégedetlenkednek.

Most ismét megsürgetjük azt a legfontosabb szociális kérdést. Tessék azonnal az izzes ruhakészleteket rekvirálni és meghatározott áron

átadni azoknak, akik fáznak és majdnem meztelenek. Most kell a ruha és nem majd nyáron. Jövő télre újra meg lehet jölni a ruhakészletek. Lesz munkás és anyag a háború végével elég. De hogy mi-azért fázunk, mert a ruhakereskedők a jobb konjunkturákat várják ez, a legbecstelenebb

uzsora, amely valósággal a mi bőrünkre, de egészségünkre, meg az életünkre tör. A frontbeli ellenség már békál, mikor fog már magabátolni az itthoni ellenség, amely a pénzügy, a milliók miatt minket éhezlet és nyomorúságban tenget. Vagy ezekkel is le kell számolnunk?

A zsidó sajtó kirohanása a kath. papság- és a keresztény sajtó ellen

II.

Erőteltjes, versenyképes keresztény magyar sajtót akarunk alapítani, megszervezni és a perszidő életbe beleállítani. hogy ez a sajtó, mint valamely óriási gép: emeljen, lendítsen, rostáljon, zuzzon és ekközben érvényre juttassa a a diadalmas keresztény világnézetét.

Minden öntudatos kereszténynek be kell látnia, hogy nekünk keresztény magyar sajtóra szükségünk van, mert a mai helyzet nemcsak tűrhetetlen, de végzetesen veszedelemes is. Mi keresztény magyarok a gondolatok folytonos csatáiban ki vagyunk szolgáltatva a keresztény és a magyar gondolat utonállóinak. Felvettük ugyan a harcot, de rozsdás ósdi gyíkleső fegyvereinkkel neveltségesekké váltunk az ellenfél előtt. Bajunk az, hogy nincs erős modern fegyver a kezünkben, mellyel védekezni és érzékeny csapást mérni tudnánk.

Gyenge sajtófégyverzetbe öltözködött, kénytelenek vagyunk eltűnni és hallgatagon zsebrerakni a folyton gyakorbá vált inzultusokat, melyek az ellenséges sajtó részéről hitünket, erkölcsi értékeinket, egyházi életünket, sőt anyagi érdekeinket érik. Az ellentábor annyira vakmerő s oly tehetetlennek ismer bennünket, hogy szabadon gúnyol, gáncsol, rágalmaz, gyanusít és gyaláz minket; kifigurázza s

lehetetlenné igyekszik tenni legszebb terveinket is.

Hogy pedig mindez az állításunk nem merő pesszimista siránkozást, hanem igenis a szomorú valóság körvonalozása, idézzünk itt ismét egy példát arra, hogy a zsidó sajtó mily vakmerően és mily feketellenül meri támadni a keresztény szervezkedést és ennek vezetőit.

A „Déli Hírlap” szerdai számában szószerint ez áll:

Bangha páter új tervel. Újságot készült csinálni régi barátunk, Bangha páter. Ez a fantasztikus jelenség most azon buzgólkodik, hogy a szükséges tőkét, nem kevesebbet, mint öt millió koronát összeszedjen a magyaránnyu lapvállalkozáshoz. Ezt a lapot a választójog ellen a nép ellen akarják megcsinálni és mégis elég ravasz hozzá Bangha páter, hogy azoknak a nagy uraknak a pénzén kívül, akik hivatalból tartoznak a sárga-fekele táborba, a nép garasaira is aspiráljon. Huszonöt koronás részvényekre gondolnak az urak, hogy mindenki részt vehessen a dologban és ezt a műveletet „Keresztény Sajtó Hadikölcsönnek” nevezik. Most végre kiderült, hogy kicsoda az a Bangha Páter: nemcsak dühöngő antiszemita, hú emberre ő a setét Tiszának. Az is valószínű, hogy a legerősebb szál, amely hozzáfűzi: gróf Klebersberg Kunó, az elesett rezsim volt belgyei államtitkárja, akivel együtt egy utcában jártak mindig a hívős kongregációs katókombákban. Nohát, ha meg is csinálják ezt a Központi Sajtóvállalat Részvénytársaságot, nem

fognak boldogulni. Nem tudnak ők feat a napvilágon dolgozni; alagukat ásní lenn, keserű és gyűlölködőn a fekete földben; ez az ő mesterségük és mi hisszük, hogy ellenük lesz a magyar nép, amely ellen-most végző hadjárata indulnak, meg támadva életüket, dervistáncukat járva a régi világ romjai körül. Az előkészítő bizottság január 9 re hívta meg a reakciós vállalat iránt érdeklődőket. Reméljük, Bangha dervistól jobbra Tisza foglal helyet, balra Balogh Jenő és az asztal végén Klebersberg vezeti a jegyzőkönyvet zöld tintával.

Tessék még egyszer elolvasni ezt a tipikus zsidó förmedvényt, mely telve van rágalmakkal és alaptalan gyanúsításokkal. Az új nagy lap a keresztény magyar nép érdekeit akarja szolgálani, de a zsidó lap éppen ellenkezőt állít s azt hazudja, hogy ezt a lapot a választójog ellen, a nép ellen akarják megcsinálni. Bangha páternek nincs oka rajongani a zsidókért, de azért nem „dühöngő antiszemita”, még kevésbé „hú emberre-ő a sötét Tiszának”. Nem is Bangha páter csinálja a „Központi Sajtóvállalat Részvénytársaságot”, hanem a keresztény Magyarország vezetőférfiai dolgoznak e nagy mű felépítésén és néhány nap mulva felszólílják majd az egész ország keresztény népét, hogy a nagy mű befejezését elősegítsék.

Megállapíthatjuk, hogy a zsidó sajtó felhokanása a mostani esetünkben nagyon örvendetes jelenség, mert azt igazolja, hogy nagyszerű a terv, melynek kivételétől fél, remeg a zsidó sajtó.

Bizony más világ virrad majd reánk keresztényekre, ha meglesz az életerős, hatalmas sajtónk. Eddig, ha bennünket, akár a 13 millió magyar katolikusságot, akár az ország 95 százalékát kitevő magyar kereszténységet sérelem ért, ha tönkre is akarnak tenni bennünket, hallgatnunk kellett, mi nyíltan fel sem szólalhattunk, mert erre megfelelő, messzeharsogó szócsövünk nem volt, most sincs. Ha pedig

gyenge hangunkat kicsiny lapjainkban hallatni mertük, azonnal túlharogta azt a sokszorta erősebb keresztényellenes laptüzéség bömblő, földbetaposó gránátözása. Ahol ez a kereszténygyűlölő nehéztüzéség dolgozott, ott nem puskaporos, hanem foghagy-maszagu lett a levegő. Saját-ságos, hogy ezek a laptüzerek a hadseregben inkább a trénnél szolgálnak, vagy még inkább „nélkülözhetetlenek” maradnak.

Ha a zsidóságot legkisebb baj, vagy bántalom éri, rohan az ügyességhez védelemért, még akkor is, ha ő támadott, képes ezeket fellármázni a maga vélt jogai érdekében és ellenünk uszítja a roppantul megerősített zsidó sajtót.

Nekünk keresztényeknek nagy bajunk, hogy nem áll rendelkezésünkre szócsó, amellyel igazaink védelmét, jogaink érvényesítését, járandóságaink sürgetését, panaszainkat, óhajainkat a közvéleménybe bealkálthatnók.

Nekünk bármily nagy anyagi áldozatok árán is meg kell teremtenünk a keresztény magyar sajtót, mert életerős sajtó híján már eddig is nagyon sokat veszítettünk és még többet elveszithetünk. Mert minden gondolkodónak könnyű belátni azt a szomorú igazságot, hogy a keresztény ma-

gyarság gazdasági ferengyol-dásában, a más bórén uszórászkodás rendszeresítésének felidézésében, a magyar föld nagy részének idegen kézre jutásába, a ma uralkodó zsidó és szabadkőmives sajtónak igen nagy része van.

Eros keresztény sajtó nélkül minden neimzetsorvasztó-, országpusztító- és erköltelelen törekvés előtt nyitva áll a kapu s a radikális, nemzetközi érzelmű, elvtelen elemek diadalt ordítva tolongnak is már a nyílt kapun át... Mi lesz az országból, ha éppen a nemzetfenntartó keresztény magyarság lesz hangtalan, védtelen a sajtó élet-haláltságában? S az Egyház, a kereszténység? Nem mutat-e épp e téren máris gyászos példát Franciaország? Nem vettek-e el ott az alvó, hangtalan, sajtótlan egyháztól mindent, még a templomkulcsokat is? Nem lökték-e ki az utcára a papságot, számkivetésbe a szerzetesrendeket s a betegápoló apácákat? Nem raboltak-e el a hívektől hangzatos nemzeti jelszavak örve alatt, „egyház és állam szétválasztása” stb. címén 17.000 templomot, 20.000 iskolát megszámlálhatatlan egyéb intézményt, épületet, vagyonot, jogot s mindent? Miért? Mert, mint Eberle helyesen mondja; 20 párisi ujság hatalmasabbnak

bizonyult 50.000 papnál és 38 millió hívónél! Az egyháza halálos csapást mérő Combes, a szabadkőmives egyháztárlás megindítója, nyilvánosan dicsekedett vele, hogy mindezt: a keresztény Franciaország összetörését a sajtó révén sikerült elérniök! S mi nem okulkunk ebből? Nem látjuk, hogy nálunk is folyton erősödök a sajtó által félrevezetettek táborá, akik mégis ész nélkül ordítazzák, hogy Magyarország nem a nemzetközi zsidóság túlkapásai a főveszedelme, hanem az Egyház és a kereszténység? Nem vesszük észre, hogy minde-

nünk veszedelemben forog? s hogy százszor okosabb volna most egy ideig minden egyéb adakozást s buzgólkodást háttérbe szorítani s a még meglevő összes erőnkkel mindenekelett erős, versenyképes keresztény sajtót létesíteni.

Mag kell ezt csinálnunk, ha még oly nagy áldozatba kerülne is.

Meg fogjuk teremteni a közel jövőben a régóta tervezett nagy, életerős, versenyképes keresztény napilapot.

De ehhez minden keresztény embernek közre kell működnie.

Hatósági szegénygondozás.

III.

A szegényügy rendezésénél alapul: központosított intézmény és a lélek. A központosított azért kell létrehozni, mert másképp nem lehet megakadályozni, hogy a köldülés kenyérkereset ne legyen.

A magánsegénygondozás gyengéi: a) a szegénygondozást nem teszi az öszvagyton terhére; b) úgy tünteti fel, mintha szegények ellátása a jöszivőség oránya volna csak a nem jogon alapuló kötelesség; c) tehetőseken a dolgozó nem akaró munka-képes szegényekkel szemben, a munkaképzetlenekről pedig nem tud intézmények felállításával gondoskodni; d) segélye-

zésével mindig a pillanatnyi jelent nési s nem tekint a család szocialis jövőjébe, s a pillanatnyi enyhítelen érsejt öröm, melyet adományával előidézett, elfeledtetni vele a jövőt órázó általmas szegényügyi teendőket. — Legtöbb hibája mégis a központosítás hiánya. Példa rá a fővárosunk. — A magánsegénygondozó egyesületeink e tekintetben megveszére egymásközi nehezen jutnak. Csoda számba menő jelenség az, ha a hasonló célu egyesületek elismarik egnek felsőbbtségét s mint központ körüli körje csoportosulnak. A rivalitás törvényt akadályozza est. De ha a

Az egyházi vagyon eredete.

A tárgy aktuális természetére való tekintettel közöljük az Alkotmányból e cikket:

Mióta Apponyi benyújtotta az autonómiairól szóló javaslatot, a radikális lapok, de még nemradikális lapokban protestáns előkelességek is folyton úgy irnak az egyházi vagyonról, mint államvagyonról s ezen az alapon akarnak szekularizálni. Ezen állításokkal szemben nem lesz felesleges röviden történeti áttekintést venni az egyházi vagyon eredetére.

1. Nem állami eredetűek a királyioktól adományozott javak. Történelmi adatok, hazai intézmények törvények és adománylevelek kétségtelen bizonyosságot tesznek arról, miszerint a magyarországi egyházi javak soha államtulajdon nem voltak, hanem hogy azokat mint törsvagyont nagyrészenben Szent István király a kereszténység behozatalakor megkoronázása után alapította s a várőldéktől, amely a valódi állambirtokot képezték, elkülönítette, sőt azoktól önállóan szervezte; másrészt pedig a későbbi királyok a koronája megvaszakadás, vagy hitlen-ségi okfölből átszámított világi birtokból, majd ismét az elpusztult egyházi és kolostor maradványterületekből állították össze. (Hamar. Valláslap 19. l.)

A magyar egyház javai a királyioktól szálláskepen adományozott javak, s mint ilyenek egyen-

lő jogértékűek a honfoglaláskor osztályrésztul jutott birtokból (descensus, terra descensusalis) „Bona pars Stephano cöfiam ecclesias. neque solo tantum nomine, sed etiam bonitate iuris, primorum verorum et naturalium Nobilium terris acquabantur descensusibus” (Bartal, Comm. III. 76. l.) „Vagyis a Szent István adta egyházi javak nemcsak névleg, de jogilag is az első, igazi és természetesen nemcsak szállás-birtokával egyenlők.

Ezeket a javakat, minthogy nem állami eredetűek, szekularizálni nem szabad, de lehet — elrabolni.

2. Nem állami eredetűek a magán egyénektől adományozott javak. A Cod. dipl. számlalan helye tanuskodik arról, hogy éresek, püspökségek s egyéb egyházi testületek világi ingatlan javakat nemcsak a koronától hanem magán egyénektől is, és pedig Szent Istvántól Nagy Lajosig minden megszorítás nélkül Nagy Lajostól pedig II. Ulászlóig kir. jóváhagyás mellett, akár ajándékkal, akár hagyományul örök birtokosi joggal kaptak. Igaz, ismétlem, hogy Nagy Lajos és még inkább II. Ulászló, nemkülömben az 1648: XVII. és 1715: XVI. törvények csak bizonyos megszorítással engedik meg az egyháznak a birtokszerzést; de ha már egyszer hozzájárult az megszorítás követelte legfelsőbb bele-

egyezés: jog és törvény szerint ép oly megámadhatatlan az egyházi birtok, mint az adomány vagy bármily jogcímen nyert világi birtok.

Es a protestáns felekezetek nem kaptak ajándékokat? És valamint ezt nem szabad szekularizálni, ugy a kath. egyházét sem, edáfallébb lehet mind a kettőt — eldarabolni.

3. Nem állami eredetűek a pénzen vett egyházi javak. A magyar klerus jöszágainak teljes részét saját pénzen vette. (Cod. dipl. III. II. 285., IV. II. 390-434.)

Kétségtelen, hogy az így szerzett javak az illető egyházak örök és elidegeníthetetlen tulajdonát képezik. A javadalom jövedelme a javadalmasé, aki azzal rendelkezhetik. A hazai, még inkább a kánoni törvények követelik azt, hogy a papság jövedelmét lehetőleg egyházi célokra fordítsa. Mivel pedig akárhány egyházi férfi javadalmanak jövedelméből ugyancsak a saját, vagy egy másik egyház számára birtokot vett, a törvény intenciója szerint cselekedett, épp azért a vett birtok az illető egyház kétségbevonhatatlan birtoka.

Ezeket a birtokokat, nem lévén állami eredetűek, szekularizálni nem szabad, legföllebb lehet — elrabolni.

Ami pedig a debreceni kösgyülésnek azt az óhaját illeti, hogy az ily felszabadítandó költött birtokok méltányos áron a nép tulajdonába menjenek át, arra azt felelem, amit Hamar mond: „Fel-

téve, hogy az egyházi javak egykor a papoktól elvették, még azon esetre is ezen birtokokat nem az állam, hanem jogilag és tényleg a klerus (most már 10) millió katolikus, kiket vallási vizsgálat és az arra szolgáló eszközök nélkül hagyni nem lehet, örökölnék.” Ugyanis az ezereves gyakorlat arról tanuskodik, hogy Magyarország történelmében nincs oly időszak, amelyben az egyházi javak az ország összes lakosainak lettek volna hasznára, régi törvényeink meg arról, hogy az alapítványok (birtokok) a katolikusok számára tétettek; pedig voltak akkoron is zsidók, görögkeletiek, örmények, izmaeliták s különböző erények.

Es ha a protestánsok az egy akóban benmaradtak volna, ök is részesednének az egyházi javakban és — merem állítani — nem szekularizálnának.

Juhász Nagy Sándor az egyházaknak az államtól való teljes szétválasztását követelvé, odá követeztet, hogy az állam vegyát az egész közköltést.

Egy ellen százat teszek, hogy akármely állami középiskola több kerül az államnak, mint bármely szerzetesrendnek a maga egy-egy középiskolája. Anyagi hátránnyal ebből a szempontból az államnak alig lenne, ha szekularizálna és ugy hiszem, hogy szellemi téren sem nyerne többletet.

Jánosi Zoltán szekularizációt elvett azzal okadatolja, hogy nem a főpapok bandériumai, hanem a fegyverbe öltözött emberek védik a hasát. A követeztetés helytelen.

hatóság; mint Marsadalmon kívüli intézmény az fel a keresi a kapcsolatot az egyesületekkel előbb-utóbb sikerül ez.

A hatósági szegénygondozásnak egyik előnye, hogy némi kapcsolatot tud teremteni a magánsegénygondozó egyesületek között anélkül, hogy azok autonómiáját sértene.

Kapcsolatnak kétféle módja lehet. Egyik módja lenne a kapcsolata az, hogy a magánjótékony egyletek minden hónap végén kimutatást adnának a hatósági szegénygondozónak azon szegényeiről, kiket segélyeztek. Már ez a kapcsolat is némi eredményt bár a visszaélést teljesen nem szünteti meg, hisz elméletül harmincadikát harminc nap van — s ez elég idő arra, hogy ugyanaz a koldusból élő munka épese szegény több egyesületnél segélyt járjon ki magának. E rendszer csak utólag állapítja meg a visszaélést, s preventív nem akadályozza meg azt. Ez a rendszer van Budapesten, de a Népjóléti Központ nyilvántartó irodája panaszkodik, hogy a magánegyesületek a kimutatást is nagyon kellellenül s rendszer-tlenül terjesztik be.

Másik módja lenne a kapcsolatoknak a segélyek központosított kifizetése egy pénztárnál — s pedig a hatósági pénztárnál. — E módszer szerint minden egyesület önmaga, autonómiával ki segélyt, de nem az egy-let pénztárosa fizeti ki a segélyt, hanem a központi pénztár, hol a kifizetésnél rögtön ellenőrizhetik, kapott-e az illető szegény a kérdéses hónapra

Az udvartartás és a honvédelem intézménye, amint valamely állam fejlődik, művelődik nőnek szükségletei: ugy az annak fedezésére szükséges eszközöket is szaporítani kell, amey eszközök nem ingatlanokban, hanem a közadóban lelik megoldási kulcsukat. Ellenben az egyházi javak a kez. katta isteni tisztelet terjesztésére és gyakorlására a királyok és egysekek által tett alapítványok s mint ilyenek, ingatlan javakban és körvonalozhatók, senki azokat az egyháztól el nem veheti, mert a tulajdonjog alapja és érvénye mindig a szerzési mód eredetere és gyökerere vezetendő vissza. (Trip. I. 28.)

S valóban midőn a honvédelem intézménye a XVIII. század elején egészen megváltozott, illetőleg a főurak a banderális, a nemesség pedig a földelés kötelezettsége alól fölmentettek s így az ok, amelyért tulajdonkép ingatlan birtokot kaptak megszűnt azért, hogy a főurak és nemesség többé nem katonáskodtak, javaikat sem a király, sem az ország nem vette el, mert a szerzés gyökerében látták a tulajdonjog érvényét: ugy az egyháztól sem lehet elvenni a birtokot, mert a szerzés gyökerere ezeknél is ugyanaz. Egyszerűen ekeknél is meg kell fizetni a többi közt a honvédelem szükségletére megkívántaló adót.

Az igazság kedvéért írtam e sorokat egy kis kitéréssel, bár nem álalom magamat azzal a reménnyel, hogy Debrecen felől nem fog ismét fújni a szekularizáció szele.

Orbán Gerő.

valshonnan mir segélyt s menayit. E módszer a célt jobban biztosítja, de nehezen valószínűleg meg, mert a segély átadása oly öröm az adakozó részére is, hogy ezen örömtől s azon ragaszkodástól, mely a szegényben a segélyt nyújtó iránt keletkezik, magadegyesületeink még a közkedretri is nehezen mondának le.

Szegénygondozás alapelvei második a "lelek." Itt a hatósági szegénygondozónak ismételjék Butler Josephiának, a lénykereskedelem elleni küzdelem megkapitójának szavait, melyet tarsolias határozat: "ha szemmel nem díszekedhetünk, legyen meg legalább az a vigasztalás, hogy senki sem deprimáltunk, hanem emelünk. Szent Péter első csodálatosán odament a sántához s azt mondotta: stanyom ezüstöm nincs, de a Názáret János nevében kalj fel s járj! Szegénygondozásnak is ez a jelszava: kalj fel s járj! Szociális szempontból talpra kell állítani, hogy kényerét maga tudja kezelni, de es nem-lóg: lelkét is fel kell emelni. A szegénység nek külön lelkiallapota van. "Lelkem hátra, lejszot hurral,

diszharmoniaival, mesterét várja!" — ez a szegénység melo-dija. Dosztojevsky írja: Seta közben koldus lépett hozzá, segélyt kért. Nem volt nála pénz, zavarba jött, majd hozzálépett, kezét szorított vele s mondotta — bocsáss meg testvér, pénzem nincs, de fogadd a kézsorilást és a koldus halásan rebegte: Isten fizesse meg.

Lelkem hátra, Mesterét várja! Nagy koncepciójú, értelmes a hatósági szegénygondozó, de a Mester művésze hiányzik belőle. Az 1886 évi XXXII-es tc. beiktása alatt a községek eddig is ellátták szegényeiket. De ez az ellátás, ehektive primitív, antiszociális voltától, nem fogta meg a lelket. A hatósági szegénygondozó átalakulóra lép most a nyilvánosság elé, a szegény lelkét mesterét, a női lelket hozza! Nemes feminizmus, áldásos feminizmus!! Beáll a szociális koncepciók nagy keretbe, de lelkének lejszot: hárfákat hangoló művészetével.

Ha a hatósági szegénygondozás képpül beülhájuk a koldusok. Méltó emlék lenne a tízéves polgármesteri jubileumra!

Szociológus.

A breszt-litovszki béketárgyalások eddigi eredménye.

Budapest, január 11.

A Breszt-Litovszkban újból felvett tanácskozásokról ma érkezett meg az első hivatalos jelentés. A beszámoló szerint Kuhlmann német külügyi államtitkár, majd Czernin gróf közös külügyminiszter a béketárgyalás eddigi lefolyását és az eddigi tanácskozások eredményeit ismerette és megállapította, hogy az esatenteken adott határidő leletéig egyik nyugati állam sem csatlakozott a béketárgyaláshoz; és így az általános békeről szóló nyilatkozat tárgyalanná vált. Ellenben hozzájárulásukat fejezték ki ahhoz, hogy az előzetes békeszerződés aláírását az orosz delegációval közösen megállapítandó helyen eszközöljék. Végül elhatározták, hogy január 10-én tovább folytatják a tárgyalásokat.

Véresen visszavert ofasz támadás.

Hiv. jel. január 10.

Aszagtót nyugatra az ellenségek állásuk ellen intézett támadását véresen visszavertük.

A vezérkar főnöke.

Ujabb buvárhajósikerek.

Berlin, január 10. (Hiv. jel.)

A La Mache csatorna nyugati kijáratánál hat gőzöst súlyszettek el tengeralfajróknak 27.000 bruttóregisztertonna tartalommal. A hat gőzösn kívül még egy teljes rakományal, legalább 1500 tonnás hajót semmisítettek meg.

A tengerészeti vezérkar.

HIREK.

— Katonal kitüntetések. Az ellenséggel szembe tanusított vitéségük és szolgálataikért a m. kir. 17-ik honvédegylogezrednél Gulyás József tizedes a 2-ik oszt. ezüst vitéségi éremmel; Stigler Nándor népi. őrmester és Gáster Győző számvivő altiszt a koronás vas érdemkereszttel; — a m. kir. VII-ik csendőrkertületnél Schneider Cispár járásozrmester, Pethő Lajos, Molnár János és Jakab János alörmesterek a bronz vitéségi éremmel; — a 69. gyalogezrednél Kienle Ernő tart. kassios az arany érdemkeresztet a vitéségi érem szalagján; — a

es. és kir. 10-ik huszárezrednél gróf Csáky István tart. főhadnagy dícsőri elismeréssel lettek kitüntetve. — Dr. Lauschmann László segédorvos a m. kir. 40-ik hegytűzár osztálynál, dr. Lauschmann Gyula varmegyei tisztifőorvos fia, a harcleten teljesített kitűnő magatartása és szolgálataikért dícsőri elismeréssel lettek kitüntetve.

— Tiszteletdíj a villanyzakértőnek. A villanygyár megváltásán előfordult szakértői munkálataikért Kulcsár Győző belügyminiszteriumba beosztott főmérnöknek a városi tanács 3000 korona tiszteletdíj megszavazását fogja kérni a közgyűléstől.

Tábori lelkészek háborus kitüntetésével. Hivatalos kimutatás szerint, mely november közepén került le, a római katolikus tábori lelkészek összesen 1024 hadiküldetését kapták a háboru folyamán. Ezek a kitüntetések a következőképpen osztlanak meg: 3 Ferenc József-rend tisztikeresztje, 65 Ferenc József-rend hadiküldetéses lovagkeresztje a kardokkal, 79 Ferenc József-rend hadiküldetéses lovagkereszt, 1 harmadosztályu katonai érdemkereszt a hadiküldetéses és a kardokkal, 58 Signum Laudis a katonai érdemkereszt szalagján a kardokkal, 79 Signum Laudis a katonai érdemkereszt szalagján, 1 elsőosztályu lelkész érdemkereszt a vörösféhr szalagon, 16 koronás arany érdemkereszt a vildeasági érem szalagján, 1 Vörösi Kereszt-tisztijelvénye a hadiküldetéses, 251 Vörösi Kereszt másodosztályu diszjelvénye hadiküldetéses, 36 esetben a katonai parócsnoksg (hadgyminiszterium stb.) elismerése, 1 másodosztályu-német vaskereszt, 2 porosz Vörösi Kereszt harmadosztályu érem, 1 bajor királyi katonai érdemrend a kardokkal, 1 német lovagrendi Mária kereszt. Nagyon kevés ama lelkészek száma, akik csak egy kitüntetését kaptak, a legtöbbjüknek két három kitüntetés van. A legtöbb kitüntetését egy magyar papkapta, Gaál Lajos, a hadseregparancsnok sághoz beosztott tábori főlelkész, akinek kitüntetései: a Ferenc József-rend hadiküldetéses lovagkeresztje, a Signum Laudis a katonai érdemkereszt szalagján, bajor királyi katonai érdemrend a kardokkal és a német másodosztályu vaskereszt.

— Az Oltáregyelt rendszeres havi szent miséje vasárnap 7 órakor lesz a Szemináriumi templomban. Utána a sekrestyében lehet bejárkozni tagnak a tagdíjat fizetni.

— A továbbszolgáló altisztek segítése. A honvédelmi miniszter 45323/1917. szám alatt rendeletet bocsát ki, amely intézkedik a továbbszolgáló altisztek és a rang osztályba nem sorolt havidíjasok részére kitundaló egyszeri pénz segély nagyságáról. Ezerint a pénzsegély a következő: minden más továbbszolgáló altiszt és rangosztályban nem sorolt havidíjas 100 korona egyszeri pénzsegélyt kap, ha gyermeke nincs, továbbá ha özvegy és egy ellátatlan gyermeke van. Egyszeri 150 korona segélyt kapnak a továbbszolgáló altisztek és havidíjasok közül azok, akiknek egy vagy két gyermekük van, vagy özvegyek és két vagy három ellátatlan gyermekről kell gondoskodniuk. — Végül 200 koronát kapnak azok, akiknek hettnél több gyermekük van, vagy ha özvegyemberék, hátrómnál több ellátatlan gyermeket nevelnek. Nem kapnak segélyt azok, akik nőtlének, vagy ha nősek, akkor ha 1917. november 1-én hadipótdíjat kaptak, akiknek családja 1917. november hóra eszládi illetéket kapott, a gyermeknélküli özvegyek és elváltak, akiknek gyermekeit az anyának látták oda. A rendelet értelmében a segélyt azonnal ki kell fizetni.

Hirtelen halál. Pintér Gyuláné Sándor majori lakos 36 éves, gépész neje, tegnap este 9 órakor Székesfehérváron való áttulaztatásban rosszul lett a vonaton. Előbb a váróteremben, majd pedig a Vörskereszt ádító állomáson vették ápolás alá. Azonban a megjelent orvosi segítség is hiábavalónak bizonyult, mert, rövidesen kisznen vedett. Temetése szombat délután 3 órakor lesz a Feltámadás temető hullaházából.

Nincs papír! A magyar sajtónak papírral való ellátásában huzamos idő óta mutatkozó zavar az utolsó időben egyre válságosabb módon fokozódik. A nyilvánosság színe előtt ismételten meg kell állapítanunk, hogy e mostoha viszonyokért a lapkiadókat semmi felelősség nem terheli. Amit ők megtehetnek, azt a legnagyobb áldozatok árán megtehetik, hogy a magyar közönséggel szemben e nehéz időkbén hazafias kötelességüket becsületesen teljesítsék. A közhatalom rendszertelen, hézagos és energiátlan intézkedései okozták azt, hogy míg Ausztriában a napilapok részben akkora papír mennyiségekkel rendelkeznek, hogy oldalterjedelmük a magyar újságokét sokszorosan múlthajja feül, addig a magyar sajtó a papírellátás zavarai miatt a legkisebb terjedelemler kénytelen szorítkozni hónapok óta és még így is — egyik napról a másikra tengődvé — soha nem tudhatja, nem kell e virradóra a közönséget egészen újág nélkül hagyni. Az utolsó napokban az eddig megzokottnál nagyobb oldalszámmal jelennek meg lapjaink; ennek oka koránsem az, mintha nagyobb papírmennyiségekkel rendelkeznénk, hanem a gyéren szállított papítkercsek formája a kisebb oldalterjedelmű lap példányok előállítását nem enged meg. Ma a magyar sajtó helyzete az, hogy már a legközelebbi szám megjelenésére szükséges papírral sem rendelkezik. Az a veszedelem fenyegeti a magyar sajtót és a nagy magyar nyilvánságot, hogy a világháborúnak ebben a döntő szakában, amikor a nemzetek sorsáról döl el a kocka, a magyar nemzet bizonyítatlan ideig nem lesz hírlapokkal ellátható. A magyar lapkiadók ebben a válságos helyzetben is minden tőlük telhetőt elkövetnek, hogy ezt a nemzeti csapást elhárítsák. Ha ez a becsületes törekvésük kél nem ér, nem öket fogja a felelősség terhelni. Mi tartozunk a magyar közönségnek azzal, hogy erre a lesújtó eshetőségre e bejelentésünkkel előkészítsük. Ha bekövetkezik az, amitől eddig minden kormány meg tudta a maga országát óvni s a magyar nemzet ezekben a végzetesen komoly napokban a sajtó hírszorgalatáról és politikai irányításáról kénytelen lesz lemondani, legalább ne érje váratlanul ez az országos baj, nehogy a hírlapok elmaradása a lakosság széles körében pánikszertű ijedelmet idézzen elő. Ha ránk szakad a katasztrófa, amelytől meg akartuk a nemzetet óvni, a közvélemény dolga lesz, hogy megállapítsa, kiket terhel ezért felelősség.

Haltálozások. Fischer István főkalauz, Varga Zsófia férje folyó hó 10 én elhunyt. Temetése ma d. u. fél 3 órakor lesz a Zrínyi u. 30. sz. gyászházából. Özv. Dénes Ferencné szül. Vadász Teréz

aggintérei gondozott, folyó hó 10-én elhunyt. Temetése tegnap d. u. volt.

— Akiket semmire sem lehet használni. Egy falusi menyecske jelent meg a megyei árvaszéken. Négy esztendővel előbb pár ezer korona kölcsönt vett fel az úrral az árvaszéken, azt akarja visszafizetni.

— Hát olyan jó termés volt, kérdi az elnök, — hogy egyszerre az egész kölcsönt vissza tudja fizetni?

— Hát elég szépen termett, az ára meg igen nagy volt.

— Gondolta e valaha, hogy a kölcsönt ilyen rövid idő alatt vissza tudja fizetni?

— Bizony azt hittem, hogy még az unokáim is adósok lesznek vele. De az Isten megsegített, hát még ha az uram is itthon lehetne.

Még az iránt is érdeklődött a menyecske, hogy a tanácsnyugtatásonnal megkapja e. Az elnök felvilágosította, hogy ez pár napi haladékkal jár, mert nemcsak a falukon fogyatkoztak meg a háboru miatt a dolgos kezek, hanem az árvaszéknél is.

— Hát persze maguknál is csak azok maradtak hivatalban, akiket már semmire sem lehet használni. Mondta a menyecske és hamis mosolygással távozott.

Megjelent A Sajtó legújabb száma rendkívül érdekes, gazdag tartalommal. Olvasóink figyelmébe ajánljuk a kitünő lapot. Ár 3 fillér. Kapható Mikó nővéreknél, Szógyény Marich u. és Horváthné és Rónainé Kossuth-utcai papírkereskedésében.

Szept. májolt pörbenét arctisztalanság ápolására biztosítástul szer a „Korona tejkrem” (szelötti Crème de Laktéine), mely párszori használat után az arci bőrszomszimává és hóhéhré teszi. Egy kis tégely 150 K. Nagytegyel 3 K. Kapható Szűcs Róbert gyógyszertárban.

Köhögés ellen kitünően bevált haziszer a Störk pasztilla. Egy doboz ára 1 korona. Kapható Szűcs Róbert király téri gyógyszertárban.

Színház.

A színházi iroda jelentése.

A példátlanul álló siker, a melyik a Sztambul rózsája bemutatója nyomán megnyilvánulni kényszeríti a színház vezetőségét, hogy a gyönyörű muzsikájú operettet a következő hét 3 első napjára is kitűzte. Csütörtökön és pénteken lesz a Románoknak a bemutató előadása, amelyre a Sztambul rózsája teljes sikere folytán teljes két héti készült a drámai személyzet. E hét szombatján délután „Hamupipóke” ez a legsikerültebb gyermek darab lesz műsoron Vasárnap d. u. pedig a Madarász Mezey Margit és Németh Irénnel fog felt hízati vonzani.

Kiadóhivatali üzenetek. M. M. Vértesszőlár. A plebánia hivatali részére nem fizettek elő s azért e címet be is szüntetjük. Az évi előfizetés 24 K. és sem 18 K. A nyomtatványokat már pár nappal ezelőtti postára adták.

Hatósági hirdetés.

A zsirjegyek kiosztása a következő sorrendben történik: 1918. január 12. délelött 8—12 óráig Palotaváros. 1918. január 12. délután 2—5 óráig Felsőváros. 1918. január 13. délelött 8—11 óráig Belváros. 1918. január 14. délelött 8—12-ig Viziváros. 1918. január 14. délután 2—5-ig Tóváros. 1918. január 15. egész nap az elmaradottak. Székhérvár 1918. jan. 11.

Közélelmezési ügyosztály

APRÓHIRDETESEK

Cipész segéd felvétetik. Szűcs utca 3. sz. Egy jó karban levő utazó szűr eladó. Cim a kiadóhivatalban. Hazasulandó fiatal emberek! Nagyönfinom tisztagyapuból készült leők, fekete öltöny szövetek és télikabát posztók érkeztek Rudbányai posztókereskedésébe. Almási telep első utcában, a hatodik ház eladó.

Egy físs tejfős és egy hasas tehén eladó.

A székesfehérvári k. h. cseléd ottuon vezetése s a cselékek, zésre alkalmas, tapasztalt, erélyes kellő műveltségű s egészséges vezetőnőt keres az inázet felügyelősége, a további feltételekről felvilágosítást ag özv. Szűcs Kálmánné. (Székesfehérvár, Vörösmarty-tér 3. sz. II. em.)

Egy cselédagy, többféle lámpa, falóra, bunda, Krén kálya eladó. Erzsébet ut 2/a.

Vasgyárnál a disznóhídi dűlőben fekvő elsőrendű buzaöldelet 1918 január 13 án vagyis vasárnap délelött Kossuth utca 10 szám alatti ügyvédi irodámban önkéntes árverésen eladom. Dr. Csöppentzky Mihály ügyvéd.

Kifutófluk felvételmek Knazovitzky divatruházában.

Butorozott szoba elsőszobával kiadó. Széchenyi utca 26. sz. a.

Utcai elárusításra iskolából ki maradt gyermekeket és leányokat magas fizetés mellett azonnal alkalmaz a kiadóhival.

Ukránia-színház

Péntek, szombat, vasárnap, január hó 11, 12 és 13 án: Gunnár Tolmács főszereplésével!!! A maharadzsa GYÖNGYE. Fantasztikus indiai történet akaprázatos pompával 4 felv. Pénteken a 17 es hónap védek javára rendezett előadáson kívül a Maharadzsa gyöngye csak egy előadáson fél 7 órakor kerül színtre.

A „KALAPACS”-hoz CIMZETT

VENDEGLŐ HÁZZAL együtt teljes felszerelésel eladó. 7 utcai szoba kert helyiség, pincék, villanyvilágítással be rendezve. — Ugyanott megvételre kerestetik EGY CSINOSABB családi ház KÉT LAKÁSSAL a vasut közlégében. Pálya-utca 13. szám.

Apolló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, január hó 11, 12 és 13 án: A kurozsló Földes Imre színműve 4 felv. Főszereplők: Csörtor Gyula és Lenkeffy Jea. Kiegészítő műsor. Előadások köznapokon 6 és fél 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes helyárak.

A Felérmegyei Napló telefonszáma: Szerkesztőség és kiadóhivatal 2-08. Nyomda 2-08. Megjelent vasárnap és ünnepnap kivételével mindennap este 8 órakor.

Idonság női és leányka FILZ és VELOUR kalapokban. SZÖVET ÉS SELYEM BLOUSOKBAN, Szörme garnitúrákban. o o Divatos fűzők. Kézimunkák. Nagy választék SÍRKOSZORUKBAN Kovács Antalnal, Károly király-tér